

Rolnummer 3739
Arrest nr. 79/2006 van 17 mei 2006

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van de artikelen 413*bis* tot 413*octies* van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, ingevoegd bij artikel 332 van de programmawet van 27 december 2004, en van artikel 333 van dezelfde programmawet, ingesteld door D. Rombouts.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters A. Arts en M. Melchior, en de rechters P. Martens, R. Henneuse, M. Bossuyt, E. De Groot en L. Lavrysen, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter A. Arts,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van het beroep en rechtspleging*

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 27 juni 2005 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 28 juni 2005, heeft D. Rombouts, wonende te 2020 Antwerpen, Hazelarenstraat 23, beroep tot vernietiging ingesteld van de artikelen 413*bis* tot 413*octies* van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, ingevoegd bij artikel 332 van de programmawet van 27 december 2004, en van artikel 333 van dezelfde programmawet (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 31 december 2004, tweede uitgave).

De Ministerraad heeft een memorie ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van antwoord ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 27 april 2006 :

- zijn verschenen :
- . D. Rombouts, in eigen persoon;
- . G. Dekelver, auditeur-generaal van Financiën, voor de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers M. Bossuyt en P. Martens verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde partijen gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

Ontvankelijkheid van het beroep tot vernietiging

A.1.1. De verzoeker vordert de vernietiging van de artikelen 332 en 333 van de programmawet van 27 december 2004, waarbij de artikelen 413*bis* tot 413*octies* worden ingevoerd in het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992. Die bepalingen kennen de directeur der belastingen de bevoegdheid toe om, inzake de inkomstenbelastingen van de natuurlijke personen, onder bepaalde voorwaarden onbeperkt uitstel van invordering van de belastingen te verlenen, wanneer de verzoeker, die niet kennelijk zijn onvermogen heeft bewerkstelligd, zich in een toestand bevindt waarin hij niet in staat is om op duurzame wijze zijn opeisbare of nog te vervallen schulden te betalen.

A.1.2. De verzoeker is rijksinwoner en wordt belast op zijn inkomsten in de personenbelasting. Aangezien bedrijfsvoorheffing worden ingehouden aan de bron, kan de verzoeker geen overmatige schuldenlast opbouwen en komt hij niet in aanmerking voor het onbeperkte uitstel van de invordering, zoals ingevoerd door de bestreden bepalingen. Andere belastingplichtigen die geen of te weinig bedrijfsvoorheffing betalen, kunnen wel een

overmatige schuldenlast opbouwen en kwijtschelding van hun belastingschuld verkrijgen. Om die redenen meent de verzoeker dat hij doet blijken van een belang om de vernietiging van de bestreden bepalingen te vorderen.

A.1.3. Volgens de Ministerraad doet de verzoeker niet blijken van het rechtens vereiste belang.

Het belang dat de verzoeker denkt te vinden in het feit dat de bestreden wetsbepalingen op hem niet van toepassing zijn doordat bij hem voldoende bedrijfsvoorheffing wordt ingehouden, is niet voldoende rechtstreeks om die wetsbepalingen aan te vechten.

In tegenstelling tot wat de verzoeker beweert, raken de bestreden bepalingen ook niet aan het principe dat iedereen zijn belastingen dient te betalen, maar voorzien zij enkel in een regeling voor de belastingschuldigen die niet kunnen betalen en zich in de situatie bevinden zoals vastgelegd in de bestreden bepalingen.

Ten gronde

A.2. Het eerste middel is afgeleid uit een schending van artikel 172, tweede lid, van de Grondwet, volgens hetwelk geen vrijstelling of vermindering van belasting kan worden ingevoerd dan door een wet, en waaruit volgt dat geen enkele vrijstelling van belasting kan worden verleend zonder instemming van de belastingplichtigen, uitgedrukt door hun vertegenwoordigers.

Volgens de verzoeker wordt aan die grondwettelijke waarborg afbreuk gedaan doordat aan de directeur der belastingen de bevoegdheid wordt toegekend om onbeperkt uitstel van invordering van belastingen te verlenen.

In het tweede middel stelt de verzoeker dat de niet-inachtneming van artikel 172, tweede lid, van de Grondwet ook een schending inhoudt van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat aan een categorie van belastingplichtigen de waarborg wordt ontzegd dat niemand van een belasting kan worden vrijgesteld indien daartoe niet is beslist door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering.

A.3. Volgens de Ministerraad zijn de beide middelen niet gegrond. De wetgever heeft strikte eisen gesteld aan de mogelijkheid om een onbeperkt uitstel van invordering van directe belastingen te verkrijgen. De essentiële bestanddelen van de regeling zijn door de wet vastgesteld, zodat de bevoegdheid van de directeur voldoende is beperkt.

A.4. Het derde middel is afgeleid uit een schending van de artikelen 10, 11, 32, 33, 149 en 172 van de Grondwet.

De op grond van de bestreden bepalingen genomen beslissingen van de directeur van de belastingen zijn vatbaar voor een beroep bij een commissie samengesteld uit ten minste twee en ten hoogste vier directeurs van de belastingen. Doordat de beslissingen van die commissie niet vatbaar zijn voor beroep, zou afbreuk worden gedaan aan de bevoegdheid van de burgerlijke rechtscolleges om uitspraak te doen over fiscale geschillen betreffende individuele rechtshandelingen.

Het wettelijke beroepsgeheim inzake inkomstenbelastingen verhindert de verzoeker de bestuursdocumenten te raadplegen omtrent de genomen beslissingen inzake onbeperkt uitstel van betaling. Doordat de beslissingen van de vermelde commissie niet vatbaar zijn voor beroep, worden ook de grondwettelijke waarborgen van de openbaarheid van de terechtzitting en van de uitspraak tenietgedaan.

A.5. Volgens de Ministerraad blijkt uit de uiteenzetting van de verzoeker niet op welke wijze de artikelen 32, 33, 149 en 172 van de Grondwet door de bestreden bepalingen worden geschonden.

A.6. Het vierde middel voert een schending aan van de artikelen 10, 11 en 172, eerste lid, van de Grondwet, volgens hetwelk inzake belastingen geen voorrechten kunnen worden verleend. Volgens de parlementaire voorbereiding van de bestreden bepalingen moet het onbeperkte uitstel van invordering van directe belastingen de belastingschuldige ertoe in staat stellen een nieuwe start te nemen, waarbij hij wordt aangemoedigd zich te onttrekken aan een moeilijke situatie.

Volgens de verzoeker is de door de wetgever nagestreefde doelstelling onzeker, onbereikbaar of overbodig, zodat het aangewende middel van onbeperkt uitstel van de invordering uit zijn aard niet ermee evenredig kan zijn. Om die redenen zijn de vermelde grondwetsbepalingen geschonden.

A.7. Volgens de Ministerraad toont de verzoeker niet aan dat er geen redelijk verband bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

- B -

B.1. De Ministerraad betwist de ontvankelijkheid van het beroep tot vernietiging omdat de verzoeker niet zou doen blijken van het rechtens vereiste belang.

B.2. De Grondwet en de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof vereisen dat elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die een beroep tot vernietiging instelt doet blijken van een belang. Van het vereiste belang doen slechts blijken de personen wier situatie door de bestreden norm rechtstreeks en ongunstig zou kunnen worden geraakt; bijgevolg is de *actio popularis* niet toelaatbaar.

B.3. De verzoeker vordert de vernietiging van de artikelen 413*bis* tot 413*octies* van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, zoals ingevoegd bij de artikelen 332 en 333 van de programmawet van 27 december 2004.

Op grond van de bestreden bepalingen kan de directeur der belastingen, onder de in de wet bepaalde voorwaarden, het onbeperkte uitstel van de invordering van de ten laste van de belastingschuldige gevestigde inkomstenbelastingen verlenen. De maatregel kan worden genomen op het verzoek van de belastingschuldige, natuurlijke persoon, of van zijn echtgenoot op wiens goederen de aanslag wordt ingevorderd, op voorwaarde dat de verzoeker, die niet kennelijk zijn onvermogen heeft bewerkstelligd, zich in een toestand bevindt waarin hij niet in staat is om op duurzame wijze zijn opeisbare of nog te vervallen schulden te betalen.

B.4. De bestreden bepalingen gelden op algemene wijze ten aanzien van alle belastingplichtigen. Dat de verzoeker zich thans in een feitelijke situatie bevindt die met zich meebrengt dat hij geen beroep moet doen op de bestreden bepalingen, impliceert niet dat hij niet onder het toepassingsgebied van de in het geding zijnde bepaling kan vallen wanneer zijn financiële situatie verandert. De verzoeker kan daarom niet worden gevolgd, wanneer hij

meent zijn belang te ontlenen aan het feit dat aan anderen een voordeel wordt toegekend, dat hem wordt ontzegd.

B.5. De verzoeker kan niet rechtstreeks en ongunstig worden geraakt door de bestreden bepalingen, die, enerzijds, enkel de situatie regelen van de belastingplichtigen die zich blijvend in een moeilijke financiële toestand bevinden, en, anderzijds, beogen de Staat te ondersteunen bij de inning van moeilijk invorderbare belastingschulden.

B.6. Het belang dat de verzoeker aanvoert, verschilt niet van het belang dat iedere persoon erbij heeft dat de wettigheid in alle omstandigheden in acht wordt genomen. Zijn belang erkennen zou neerkomen op het aanvaarden van de *actio popularis*, wat de Grondwetgever niet heeft gewild.

B.7. De exceptie van onontvankelijkheid is gegrond.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt het beroep.

Aldus uitgesproken in het Nederlands, Frans en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 17 mei 2006.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

A. Arts